

Міністерство освіти і науки України
Чернігівський промислово-економічний коледж
Київського національного університету технологій та дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з НР
_____Л.М.Рославець
_____ 2018р.

**Методичне забезпечення семінарських занять
з дисципліни КУЛЬТУРОЛОГІЯ
для студентів спеціальностей**

071 Облік і оподаткування
133 Галузеве машинобудування
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології
161 Хімічні технології та інженерія

Уклав

Рославець Л.М.

Розглянуто на засіданні
циклової комісії гуманітарних
та соціально-економічних дисциплін
Протокол № 1 від 31.08.2018

Голова циклової комісії

О.Г.Дрозд

Семінарське заняття 1

Тема: Предмет культурології як науки про культуру. Суть і сутність культури. Функції культури. Культура і цивілізація.

План

- 1 Предмет культурології як науки про культуру.
- 2 Походження і головні етапи розвитку культури.
- 3 Філософські концепції культури: просвітницькі концепції, культурологічні школи, еволюційні концепції.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: анімізм, антропологія, культурогенез, ментальність, культурологія, синкретизм, табу, тотемізм, міф, релігія, мова культури, антропоцентризм, ритуал, синкретизм.

Теми рефератів:

- 1 Походження мистецтва.
- 2 Первісна епоха та її місце в історії людства.
- 3 Технологічна культура і цивілізаційний процес.
- 4 Масова культура.
- 5 Сучасні сценарії діяльності і роль у них традиційної культури та субкультури.

Література

- 1 Закович М.М., Зязюн І.А., Семашко О.М. та ін. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. - К.: Т-во "Знання", КОО, 2000.
- 2 Матвеєва Л.Л. Культурологія. Курс лекцій. – К.: ОРАНТА, 2004.
- 3 Левчук Л.Т. та ін. Історія світової культури. - К.: Либідь, 2000.
- 4 Лосев І.В. Історія і теорія світової культури. - К.: Либідь, 1995.

Семінарське заняття 2

Тема: Культура Античності

План

- 1 Історико-культурний феномен античності: теоретичний чинник.
- 2 Етапи розвитку давньогрецької культури.
- 3 Зародження науки, архітектури і пластичного мистецтва в Греції.
- 4 Культура Стародавнього Риму.
- 5 Вплив християнства на подальший розвиток культури.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: античність, класична культура, пластичне мистецтво, театр, драматургія, комедія, трагедія,

християнство, монументальне мистецтво, портрет, авгури, акведук, аристократія, варварство, гістріони, гладіатори, деміург, патриції, плебеї, поліс, рапсоді.

Теми рефератів

- 1 Вплив античної традиції на формування системи західних цінностей.
- 2 Легенди і міфи Давньої Греції.
- 3 Люди, обряди та звичаї Давньої Греції.
- 4 Давньогрецька поетеса Сапфо : життя та творчість.
- 5 Виникнення давньогрецького театру: драматургія, комедія, трагедія.
- 6 Афінівський акрополь.
- 7 Давньогрецький скульптор Фідій.
- 8 Люди, обряди та звичаї Стародавнього Риму.
- 9 Римські бібліотеки.
- 10 Римський інженерний геній.

Література

- 1 Закович М.М., Зязюн І.А., Семашко О.М. та ін. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. - К.: Т-во "Знання", КОО, 2000.
- 2 Левчук Л.Т. та ін. Історія світової культури. - К.: Либідь, 2000.
- 3 Лосєв І.В. Історія і теорія світової культури. - К.: Либідь, 1995.
- 4 Полікарпов В.С. Лекції з історії світової культури. - К.: Знання, 2000.

Семінарське заняття 3

Тема: Культура Візантії

План

- 1 Середньовічна культура Візантії як своєрідний синтез культурних традицій греко-римського світу, християнства і елліністичного Сходу.
- 2 Візантійський тип культури: держава, церква, цивільне право, система освіти, наука.
- 3 Візантійське мистецтво, його специфіка.
- 4 Візантійська архітектура.
- 5 Рух іконоборців.
- 6 Значення впливу візантійської культури на культури слов'янських народів.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: цивільне право, ікона, іконоборці, храмова архітектура, фреска, офорт, мозаїка, Оранта, літургія, літографія, меса.

Теми рефератів

- 1 Середньовічний символізм у мистецтві християнської Європи і його особливості.

2 Біблія, її роль і значення в культурному розвитку людства.

Література

- 1 Закович М.М., Зязюн І.А., Семашко О.М. та ін. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. - К.: Т-во "Знання", КОО, 2000.
- 2 Левчук Л.Т. та ін. Історія світової культури. - К.: Либідь, 2000.
- 3 Лосєв І.В. Історія і теорія світової культури. - К.: Либідь, 1995.
- 4 Полікарпов В.С. Лекції з історії світової культури. - К.: Знання, 2000.

Семінарське заняття 4

Тема: Культура Просвітництва

План

- 1 Епоха Просвітництва.
- 2 Література і епос епохи реформації (Д.Мільтон, Ф.Клопшток).
- 3 Стили художньої культури: бароко і класицизм, рококо. Культура бароко. Стиль бароко.
- 4 Скульптура бароко, архітектура, рококо, класицизм.
- 5 Класицизм у живописі, скульптурі, архітектурі.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: Просвітництво, раціоналізм, ідеологія, криза культури, бароко, рококо, класицизм.

Теми рефератів:

- 1 Духовна революція М. Лютера і основи нової моралі.
- 2 Основні протестантські деномінації.
- 3 Розвиток європейської науки у ХУІІ ст..
- 4 Своєрідність європейської культури ХVІІ ст.
- 5 Європейський класицизм ХVІІ- ХVІІІ ст..
- 6 Універсальні генії епохи Просвітництва.
- 7 Європейський художній стиль рококо.
- 8 Культура рококо.
- 9 Салонний живопис.
- 10 Творчість Й.-С.Баха, В.-А.Моцарта (презентація музичних творів).

Література

- 1 Греченко В.А., Чорний І.В., Кушнерук В.А., Режко В.А. Історія світової та української культури: Підруч. для вищ. закл. освіти. - К.: Літера, 2002.
- 2 Закович М.М., Зязюн І.А., Семашко О.М. та ін. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. - К.: Т-во "Знання", КОО, 2000.
- 3 Левчук Л.Т. та ін. Історія світової культури. - К.: Либідь, 2000.

4 Лосев І.В. Історія і теорія світової культури. - К.: Либідь, 1995.

Семінарське заняття 5

Тема: Європейська культура ХХ ст.

План

- 1 Модернізм як доба у культурі. Причини виникнення стилю модерн.
- 2 Модернізм в літературі й театрі.
- 3 Основні течії модерністського мистецтва.
- 4 Авангардистський живопис, функціоналізм в архітектурі, нові виражальні засоби в музиці.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: модерн, кубізм, експресіонізм, дадаїзм, супрематизм, сюрреалізм, поп-арт, урбанізація, символізм, поліфонія, прогноз, мода, бестселер.

Теми рефератів

- 1 Творчі пошуки і досягнення в художній культурі ХХ ст.
- 2 Масова культура в ХХ ст..
- 3 Образотворче мистецтво ХХ ст., від модерну до постмодернізму.
- 4 Ментальність як феномен культури.
- 5 Творчість С.Далі.
- 6 П.Пікасо і його жінки.
- 7 Театр Абсурду.

Література

- 1 Закович М.М., Зязюн І.А., Семашко О.М. та ін. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. - К.: Т-во "Знання", КОО, 2000.
- 2 Греченко В.А., Чорний І.В., Кушнерук В.А., Режко В.А. Історія світової та української культури: Підруч. для вищ. закл. освіти. - К.: Літера, 2002.
- 3 Левчук Л.Т. та ін. Історія світової культури. - К.: Либідь, 2000.
- 4 Лосев І.В. Історія і теорія світової культури. - К.: Либідь, 1995.
- 5 Стивенсон Н. Самые знаменитые архитектурные сооружения мира. – Харьков : Клуб семейного досуга, 2008.
- 6 Герлингс Ш. Сто знаменитих художників мира. – Харьков: Белград, 2009.

Семінарське заняття 6

Тема: Культура Київської Русі

План

- 1 Писемність та літописи.
- 2 Зародження і розвиток шкільної освіти.
- 3 Наукові осередки.
- 4 Образотворче мистецтво: іконопис, фреска, мозаїка, книжкова мініатюра.
- 5 Музичне і театральне мистецтво Київської Русі.
- 6 Зв'язок культури Київської Русі з античністю.
- 7 Місце і роль культури Київської Русі у європейській культурі

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: літопис, ікона, фреска, мозаїка, книжкова мініатюра, нотне крюкове письмо, берестяні грамоти, вертеп, глаголиця, дитинець, літопис, набат, народні звичаї і обряди, скоморох, станкове мистецтво, язичництво.

Теми рефератів

- 1 „Повчання дітям” Володимира Мономаха – книга культурного буття.
- 2 Кам'яне зодчество Київської Русі.
- 3 Монументальний живопис Київської Русі.
- 4 Творчість Ф.Грека, А.Рубльова.

Література

- 1 Закович М.М., Зязюн І.А., Семашко О.М. та _н.. Українська та зарубіжна культура: Навч. Посіб. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2000.
- 2 Левчук Л.Т. та _н.. Історія світової культури. – К.: Либідь, 2000.
- 3 Лосєв І.В. Історія і теорія світової культури. – К.: Либідь, 1995.
- 4 Мистецтво Київської Русі / Упор. Ю.С. Асєєв. –К., 1989.
- 5 Полікарпов В.С. Лекції з історії світової культури. - К.: Знання, 2000.

Семінарське заняття 7

Тема: Українська культура другої половини ХІХ ст.

План

- 1 Розвиток науки і освіти в Україні другої половини ХІХ ст., реформа освіти.
- 2 Особливості української літератури другої половини ХІХ ст.
- 3 Організація науково-мистецьких товариств. "Просвіта" та її роль у культурному процесі: недільні школи, клубні заклади та бібліотеки в Україні.
- 4 Розвиток музичного мистецтва в кінці ХІХ - на початку ХХ ст.
- 5 Становлення української професійної художньої школи.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: гімназія, ліцей, графіка, ментальність, вільнодумство.

Теми рефератів

- 1 "Театр корифеїв" (презентація).

- 2 Творчість М.Заньковецької(презентація).
- 3 М.П.Драгоманов – засновник українознавства у світовій науці.
- 4 Меценатство в Україні у ХІХ- на початку ХХ ст..

Література

- 1 Закович М.М., Зязюн І.А., Семашко О.М. та ін. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. - К.: Т-во "Знання", КОО, 2000.
- 2 Історія української культури / За загал, ред. І.Крип'якевича. - К.: Либідь, 1994.
- 3 Історія української культури у 5-ти томах. - К.: Наукова думка, 2001 - 2003.
- 4 Українська культура: історія і сучасність: Навч. посібник /За ред.Черепанової С.О. -Львів: Світ, 1994.
- 5 Уманцев В.С. Мистецтво давньої України. Історичний нарис. - К.: Либідь,2002.